

IGRIŠČE NA DOMAČEM VRTU

Otroci za igro ne potrebujejo veliko

Skoraj je ni družinske hiše, ki ne bi imela na zelenici kakšnega igrala za veselje domačih nadobudnežev. Nekateri jih kupijo v trgovini, drugod se izdelovanja lotijo kar sami – če pri tem sodeluje otrok, še toliko bolje, poudarjata arhitektki Barbara Viki Šubic in Špela Kuhar, poleg Polone Filipič vodilni sili programa Igriva arhitektura, v katerem otroke in mladino po vsej Sloveniji izobražujejo o prostoru, arhitekturi in oblikovanju.

Brez česa ne sme biti nobeno otroško igrišče na domačem vrtu?

Lastnik zelo znane tovarne za otroška igrala Richter Spielgerate Gerhard Richter je dejal, da če imate na vrtu veliko drevo, na katero se da plezati, in luknjo, v kateri se v dežju nabere voda, ne potrebujete nobenega igrišča. Drugače pa je hišica na drevesu še vedno igralo, ki je prvo na takšnem seznamu. Zakaj? Ker ima več funkcij: lahko je samo hišica, lahko gusarska ladja, pravljicična soba ali plezalo. Igrala, ki spodbujajo domišljijo in ki se lahko uporabljajo na različne načine, so najboljša tudi za domači vrt. Če pa jo lahko naredite sami skupaj z otroki, bo to dodana vrednost, saj je sama pot do rezultata včasih še pomembnejša kot končni cilj. Tudi otroci bodo znali drugače ceniti izdelek, pri katerem so sodelovali in v katerega so vložili svoj čas, ustvarjalnost in delo.

Kdaj lahko govorimo o funkcionalnem igrišču, ki zadosti domišljiji otroške igre?

Otroci za igro z domišljijo potrebujejo zelo malo. Del debela se hitro spremeni v avtomobil ali modno brv, otrokom lahko ponudimo preproste predmete in domišljija se prebudi. Seveda pa ne smemo pozabiti na njihovo varnost.

Na kaj naj bomo pozorni pri nakupu igral in tudi, ko jih izdelamo sami?

Predvsem na varnost. Pri hiškah na ali ob drevesu predvsem glede višine. Če vzamemo vegasta debela, vrv in kos blaga, lahko hitro pričramo v igvam, če hlod nažagamo na plošče »salamice«, bodo otroci zlahka naredili pot in travo bo domišljija spremenila v vodo, nižja A-lestev je lahko začasno plezalo za malo večje ... Omenjena igrala so preprosta, seveda pa se lahko odločimo in igralo kupimo, saj je

na voljo precej proizvajalcev. Najkakovostnejša in narejena iz naravnih materialov so tudi najdražja, zato moramo premisliti, koliko časa jih bodo otroci sploh uporabljali. Na javnih igriščih je treba zagotoviti čim daljšo življenjsko dobo igral, doma pa lahko naredimo kak kompromis, saj otroci kar hitro zrastejo.

Kaj pa je pomembno, ko se lotimo postavljanja igrala? Tudi senčnost, estetika ...?

Pri načrtovanju javnih in zasebnih igrišč se seveda upoštevajo tudi naštetih parametri. Pomembno je, kje imamo prostor, ki ga želimo nameniti za igrišče, koliko bodo stari otroci, ki ga bodo uporabljali, koliko prostora imamo na voljo, ali želimo igrala kupiti ali jih skupaj z otrokom ustvariti ... Najbolje je, da si najprej odgovorimo na zastavljena vprašanja, tako bomo lažje

in hitreje odkrili, kakšno igrišče želimo.

S katerimi dodatki – rastlinje, voda itd. – lahko poskrbimo, da bo igrišče še bolj privlačno?

Otroci imajo najraje vodo, in če se odločimo za ta element, dobro premislimo, ali bo to manjša kotanja z vodo, pravi ribnik ali bazen. Razmislimo, koliko stare otroke imamo in ali imamo zagotovljen nadzor nad vodno površino med njihovo igro. Element vode bo tudi preizkušnja in priložnost za pogovor in učenje, dobrodošla je tudi kakšna mokra izkušnja. Zanimiv in hkrati poučen del vrta je lahko zelenjavna gredica, ki jo odmerimo na domačem vrtu. Otroci se bo lahko sam odločal, ali bo zasadil sončnice ali sladko koroza. S skrbjo za rastline se bo naučil odgovornosti, nagrada pa bodo plovci, ki jih bo lahko opazoval pri rasti in jih na koncu pojedel. Tudi

gosto grmovje lahko postane zanimivo skrivališče. Ko bomo snovali vrt, povabimo krajinskega arhitekta, ki bo znal želje spremeniti v realnost. Strokovnjak nam lahko prihrani precej skrbi in ne nazadnje denarja.

Kaj ugotavljate, ko opazujete domača igrišča? Je kaj domiselnosti? Kakšno oceno bi jim dali?

Domača igrišča bi lahko opisali z besedo dolgočasno. Prevladujejo poceni tipska igrala, kot so trampolini, tobogani in poleti napihljivi bazeni. Vedno pogosteje pa je mogoče opaziti domiselna, tudi doma narejena igrala, pri katerih se je nedvomno sprostita ustvarjalna energija. Seveda je najlažje v trgovini kupiti že narejeno igralo, za kaj več je vložek precej večji. Toda vsi vemo, da je skupno ustvarjanje z otrokom najboljša družinska naložba. **J. Z. G.**

VEČ O ...

Center arhitekture Slovenije (CAS) deluje na področju arhitekturne vzgoje in izobraževanja ter ozavešča o pomenu kakovostno grajenega prostora. V okviru CAS od leta 2009 deluje tudi program Igriva arhitektura. »Pripravljamo delavnice, kulturne in tehniške dneve ter različne akcije v Sloveniji in tujini, s katerimi ozaveščamo o pomenu arhitekture in prostora za dobro vseh.« Ustanoviteljice CAS so prejele tudi Plečnikovo medaljo za prispevek k bogatitvi arhitekturne kulture za leto 2013.

Špela Kuhar, Polona Filipič in Barbara Viki Šubic